

(Данас, 05.10.2009)

Није питање ко представља антиевропске снаге у Србији, него ко им пружа прилику да се крију. То су они који Војислава Коштуницу потписују као „победника“ 5. октобра, а путу Томислава Николића у Брисел и избијању Александра Вучића по Америци придају значај слетања првог човека на Месец. Разумем да је лакше било са старим радикалима или Вељом Илићем. Све је било црно-бело, „урбан“ си ако се смејеш магистру наука.

Само што друштво није имало користи од тога, а у међувремену смо добили политичке мутанте које можемо да победимо само много озбиљнијим начинима. Ниједна трагедија у последњих 20 година није случајност, увек су их организовале антидемократске и антиевропске снаге, али су успевале зато што је друштво било слабо, неспремно да одбаци оне који такве пројекте протурају. Друштво лута када су његове елите - политичке, пословне, медијске, културне - себичне, лење и неодговорне. Без обзира на то да ли пишу ћирилицом или латиницом, битно је шта иза њиховог деловања остаје заједници коју имају амбицију да усмеравају. Или немају никакву амбицију, што је још трагичније - каже у интервјуу за Данас Чедомир Јовановић лидер Либерално-демократске партије одговарајући на питање ко тачно девет година након демократских промена предствала ентиевропске снаге у Србији.

Да ли сте разговарали са градоначелником Драганом Ђиласом поводом насиља које се одиграло на улицама Београд у последњих неколико недеља?

- Са градоначелником разговара шеф наше одборничке групе у Скупштини града. Кад је сарадња добра, то је јасна порука коју разумеју сви, па поведу рачуна о подређенима. „Збуњени“ начелник полиције који је пренео организаторима скупа „Одговор грађана на насиље“ да за дозволу питају градоначелника јер је ово „његов град“, добио је одговор од своје више инстанце, која није градоначелник, него министар полиције. Скуп је дозвољен, иако је тако морало бити и без интервенције министра. ЛДП је присутан свуда где се супротставља насиљу. У Новом Саду пред Фирером, у Аранђеловцу када је нападан „Пешчаник“, у Сомбору где су жртве били Албанци. Тако је и сада.

Да ли у случају убиства држављанина Француске има политичке позадине, која се огледа кроз неодговорност и популистичко понашање власти пред одржавање забрањене Поворке поноса?

- Популизам је био резултат предизборних улагивања и постизборних комбинација. Понашање власти није последица диктатуре, него платформа на којој су се добијали сви избори после рушења владе 2003. Критике у делу јавности су биле оштре, али је право питање зашто нису преточене у подршку оној партији која је највећи противник и жртва насилника. Лицемерно је згражавање над чињеницом да је влада формирана на трулом компромису, пароли о социјалној одговорности, наставку борбе за Косово, Европи и свету, руском гасоводу. Само је ЛДП био против и тада су нас звали екстремистима. Три месеца пошто су спалили централу странке, а испред мог стана запалили два полицијска аутомобила, добили смо 220.000 гласова. Жао ми је, то је био резултат. Иако као ЛДП нисмо добили тада подршку, нећемо удобну позицију огорчених критичара.

Борис Тадић је реагујући на насиље и убиство француског држављанина, са Генералне скупштине УН, поручио да нико нема права да дели лекције Србији из области људских права. Колико је то сврсисходно с аспекта европских интеграција?

-Важније је да ли смо способни, као политичари и грађани, да похватамо индиректне лекције из Европе, искуства држава које су научиле како се рационално напредује. Немци су излаз нашли непростајањем на лажну стабилност велике коалиције социјалдемократа и конзервативаца. Уместо тога, на власт су довели либерално-демократску ФДП и натерали премијерку да своју политику у будућности прилагоди политици нових партнера од којих не само да зависи, него јој, ако се сама не промени, могу однети још гласова. ФДП, близак савезник ЛДП, победила је тражећи реафирмацију слободе тржишта, приватне иницијативе, људских права. То је могуће и овде, ако створимо услове да на следећим изборима председник и његова странка добију лекцију или поуку да могу и морају да праве владу са новим партнером, пред којим неће унапред имати статус мастера европских интеграција, као сада у коалицији приучених европејаца, којима је прича о Европи начин да промене свој имиџ, а не Србију.

Може ли блискост са режимима такозваног Трећег света, подршка Ирану и другим земљама (Северна Кореја, Шри Ланка, Нигерија...) које су се током године истицала у кршењу људских права и биле предмет осуде ЕУ, да угрози европске интеграције?

- Велики део власти калкулише с тим, јер не осећа да тај ризик осуђују грађани. То је фракција власти предвођена министром спољних послова Вуком Јеремићем, који је популистички мост према бирачима Николића и Коштунице, чији је министар већ био. Они рачунају на пузајуће придруживање Унији, нуде Европу на кашичицу, која је у интерпретацији Јеремића сребрна, а за његове десне обожаваоце и даље помало зарђала.

Догађају се промене на спољнополитичкој сцени и чини се да Русија и Америка постају савезници, односно да постоји могућност да подрже санкције према Ирану. Да ли се Србија прилагођава тим догађајима?

- Званична Србија се, углавном, понаша провинцијално, тумачећи стомаком очекивања оних од којих покушава на силу да направи стратешке партнере. Русија то не може бити. САД јесте, али зато што је савезник ЕУ, наше будуће „државе“. На тој основи је направљен модеран свет. Не треба да глумимо нови тампон између Истока и Запада, реформисаног капитализма и неосоцијализма. Морамо да будемо тамо где природно припадамо, прогресивна европска држава, чланица ЕУ и НАТО.

(Разговарала **Снежана Чонградин**)